

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян” № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, [e-mail: arch@vas.bg](mailto:arch@vas.bg)

Изх. № 1091

Дата: 16.12.2022 г.

**ДО
КОМИСИЯТА
ПО КОНСТИТУЦИОННИ И
ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ 48-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РБ**

СТ А Н О В И Щ Е

**ОТ
ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ,**
представяван от председателя –
адв. д-р Ивайло Дерменджиев

Относно:
**Законопроект за изменение и
допълнение на Търговския закон,
сигн. № 48-254-01-10,**
внесен от Милен Илев Митев и група
народни представители на 19.10.2022 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЧОЛАКОВ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА
ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ,**

В отговор на Ваше писмо КП-48-253-03-30/22.11.2022г. представяме
нашето становище по направеното в Законопроект за изменение и

допълнение на Търговския закон, сигн. № 48-254-01-10 предложение за създаване на нов вид търговско дружество – „дружество с променлив капитал“.

Законопроектът предвижда създаване на нова глава петнадесета „а“ с чл. 260а-260я. С него се урежда нова дружествена форма, наречена „дружество с променлив капитал“, която е адресирана преди всичко към т. нар. „start-up“ компании, микро или малки предприятия по смисъла на Закона за малките и средни предприятия, които разработват и/или внедряват продукти и/или услуги с висока добавена стойност.

С оглед дадената ми възможност от името на Висшия адвокатски съвет изразявам следното становище по така внесенния законопроект.

Висшият адвокатски съвет изцяло подкрепя законопроекта, който модернизира дружественото право и въвежда в него редица нови институти. Новото дружество, независимо от променливия си капитал, по естеството си е най-близко до акционерното дружество, което е най-сполучливата правна форма за извършване на инвестиции.

Законопроектът се характеризира с три главни особености, които Висшият адвокатски съвет изцяло подкрепя.

Първо, с тях е създадена детайлна уредба на нов вид търговско дружество, като се изключва препращането към норми, създадени за други дружества. От друга страна, общите правила за всички търговски дружества несъмнено намират приложение и за дружеството с променлив капитал.

Второ, заслужава подкрепа възприетият подход за максимална свобода на уреждане на вътрешните отношения с диспозитивни правна правни норми и осигурената възможност за отклоняване от нея с уговорки на дружествения договор – чл. 260е, ал. 2, 4 и 5, чл. 260з, ал. 2, 3 и 5 и др.

Трето, законопроектът въвежда в нашето дружествено право модерни правни институти, известни на правото на други държави, но неуредени у нас. От тази гледна точка уредбата на това ново дружество може да послужи за модернизиране на режима на останалите търговски дружества.

Намаляването на разходите при учредяването и на необходимостта от поддържане на активи с минимална стойност по време на дейността на дружеството несъмнено оправдава разрешението дружеството да е с променлив капитал. По същата причина е уредена ниска минимална номинална стойност на дяловете – чл. 260д, ал.2. В чл. 260д, ал.1 от законопроекта е установен и механизъм за установяване на размера на капитала на годишна база при приемане на годишния финансов отчет, който

е подобен на този по чл.4, т.8 от Регламент (ЕО) 1435/2003 на Съвета от 22 юли 2003 година относно устава на Европейското кооперативно дружество (SCE).

С цел привличане на различни класове инвеститори в законопроекта е предвидена възможност записване на различни класове дялове, които да бъдат с различна номинална стойност, като на тях съответстват различни класове дружествени дялове – чл. 260е, ал. 2. Изрично е уредена и възможността за привилегии при упражняване на правото на глас и правото на вето – чл. 260е, ал.5. Същевременно, достойнство на проекта е уреденият в него механизъм за защита правата на съдружниците, които не упражняват контрол - чл. 260е, ал. 4.

Близостта между дружеството с променлив капитал и акционерното дружество е причина да бъде уредена възможност за придобиване на собствени дружествени дялове, както и при акционерното дружество. Уредбата е гъвкава - избегнати са ограниченията на чл. 187а, ал 4 от Търговския закон (ТЗ) – чл. 260з, ал.5, но са запазени последиците по чл. 187а, ал. 3 ТЗ – чл. 260з, ал.6.

Заслужава подкрепа детайлната уредба на членственото правоотношение на съдружниците (чл. 260к), последиците от неизпълнение на дружествените задължения (чл. 260л), разпореждането с членствени права и прекратяването на членството (чл.260м). Инвестиционният характер на тази правна форма е причина прехвърлянето на дружествени дялове да е свободно, освен ако е уговорено друго в дружествения договор – чл. 260з, ал.2. Не може да не се изрази съгласие с усъвършенстваната в сравнение с дружеството с ограничена отговорност уредба на наследяването на членствени права, която също съответства на „отворения характер“ на дружеството.

Изцяло нова и заслужаваща подкрепа е уредбата на ограниченията и особените права – например правото на привличане (drag-along), правото на присъединяване (tag-along) – чл. 260и, ал.2 и 3, възможността за ограничаване на правото на глас при промяна в контрола на юридическо лице – съдружник (чл. 260и, ал.3) и др., като правилата или са диспозитивни, или позволяват детайлизирането им с дружествения договор.

Друго достойнство, което Висшият адвокатски съвет споделя, е предвидената в законопроекта възможност за облекчен ред за придобиване на членствени права от наети от дружеството лица, което е условие за привличане на висококвалифицирани специалисти – чл. 260й.

Режимът на органите за управление е сходен с този на акционерното дружество. Уредени са два органа – общо събрание и управителен орган,

---

който, за разлика от акционерното дружество, може да бъде както едноличен, така и колегиален.

Уредени са малцинствени права на свикване на общото събрание (чл. 260с, ал.1 и 2), които са подобни на тези при акционерното дружество. Изрично е уредена възможността за свикване на общото събрание чрез електронни средства за потвърждение на получаването (чл.260с, ал.3). Друго достойнство е уредената възможност за свикване на общото събрание чрез електронни средства, като същевременно се изисква от дружеството да прилага подходящи мерки за идентификация на съдружниците и пълномощниците – чл. 260ф.

Заслужава подкрепа изрично уредената възможност за участие в работата на управителния съвет чрез двустранна комуникационна връзка, гарантираща установяването на самоличността и позволяваща пълноправно участие в обсъждането и приемането на решения – чл. 260ш, ал.2.

Друго сериозно достойнство на проекта е уреждането в чл.260ъ, ал.1 на правилото за т.нар. *judgement business risk*, което въвежда специфични за дружественото право изисквания към дължимата грижа на членовете на управителните органи.

Заслужава подкрепа и уредбата на преобразуването и прекратяването. За преобразуването поначало се прилагат общите правила на ТЗ, като препращането е към правилата на персоналните дружества. Ако дружеството надхвърли рамките на микро и малко предприятие, то трябва да се преобразува в капиталово търговско дружество и ако не направи това до края на следващата финансова година, се прекратява по иск на прокурора – чл. 260ю, ал. 1 и 2.

Следва да бъдат одобрени и предложените нови текстове за изпълнение върху дружествен дял в Гражданския процесуален кодекс, въвеждането на които се налага от липсата на специален изпълнителен способ върху членствените правоотношения на дружеството с променлив капитал – чл. 51ба.

Към проекта би могло да се отправят препоръки, които да намерят приложение при обсъждането между първо и второ четене. С оглед доразвиване на гъвкавата уредба на променливия капитал би могло да се премахне изискването за номинална стойност на дяловете. Би могло да се предложи възможността при уговорка в дружествения договор по решение на общото събрание на дружеството съдружник да бъде задължен да прехвърли дяловете си, като и до прехвърлянето да не може да упражнява правата си, да се приложи, ако членствените му права са придобити при това условие. Срокът за извършване на вноската по чл. 260д, ал. 4 следва да се синхронизира с чл. 262к, ал. 2. Наименованието на чл. 260щ следва да се

уточни, тъй като текстът се отнася само за представителството на дружеството.

С оглед гореизложеното, Висшият адвокатски съвет счита, че Законопроект за изменение и допълнение на Търговския закон № 48-254-01-10, следва да бъде изцяло подкрепен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ: _____

АДВ. Д-Р ИВАЙЛО ДЕРМЕНДЖИЕВ